

PROGRAM

LPH 81

Návod k obsluze programu

Obecně k programu LPH81

Program slouží k vedení evidence spotřeby a zásob pohonných hmot (dále PHM) a to konkrétně tří druhů benzínů, tří druhů olejů a nafty se zaměřením na účetní stránku evidence. To znamená, že program eviduje a počítá i průměrnou cenu pohonné hmoty, umožňuje tisk skladové karty apod. Dále umožňuje ve spojení s programem AKV81 počítat průměrnou hodinovou spotřebu letadel.

Ovládání programu a datového editoru

Program se ovládá přes menu, v kterém je možno spustit volbu buď zmáčknutím odpovídající vysvícené klávesy nebo pomocí ovládacích šipek najet na příslušnou volbu a "Entrem" potvrdit. Lze také použít myš.

Ovládání datového editoru

Esc ukončení všech akcí.
 F4 kopírování údaje z předchozí věty (velmi vhodné při zapisování stejných údajů při pořizování více vět).
 Ctrl Y výmaz věty z datového nebo textového souboru.
 F2 přepíná mezi pořizovacím a editačním režimem (je-li to povoleno).
 F3 vyhledávání v souborech.
 F5 nastavení tabulátorů na položky ve větě (jednou zapne, podruhé vypne).
 F6 možnost volby své vlastní logické podmínky v příkazu "Nová podmnožina" a z toho plynoucí označení vět v datovém souboru a následné možnosti součtovaných sestav.
 Ctrl N vložení nové věty před tu, na které je kurzor.
 F7 označení začátku bloku textu.
 F8 označení konce bloku textu.
 Ctrl K Y výmaz označeného bloku textu.
 Ctrl K C zkopírování označeného bloku textu na pozici kurzoru.
 Ctrl K V přesunutí označeného bloku textu na pozici kurzoru.
 Ctrl T výmaz jednoho slova od pozice kurzoru doprava.
 Ctrl F5 vyvolání vnitřní kalkulačky.
 Navíc jsou ve spodním, nápovědném řádku vypsány možnosti, které lze použít.
 Pozn.: věta se převezme do souboru teprve tehdy, až když je vyplněna celá (třeba i prázdnými údaji)! Nezapíše se např. věta, která byla vyplněna částečně a potom bylo přes "Esc" ukončeno pořizování!

Další možnosti při psaní a tisku

Změnu předinstalované klávesnice (instalace je v programu Fandinst.exe) lze docílit přes Alt-F8.
 Změnu předinstalované tiskárny (instalace je v programu Fandinst.exe) před tiskem lze přes Alt-F6.
 Klávesu **F4** je možno použít v režimu psaní nebo opravy textu – jejím opakovaným stisknutím se mění diakritika písmene na kterém je kurzor (např. u-ú-ů-ü-u a stále dokola).
 Potvrzení hlášek programu se provádí stisknutím "Enter".

N - Zadání kódů a názvů jednotlivých PHM

Názvy, například 78 OCT, 95 OCT, MS20, ELF100 a pod. se zadávají ve volbě „N“, kde je také možno zadat kódy jednotlivých druhů plnění a jejich popis. Ty slouží k případnému dalšímu dělení právě podle vámi definovaných kódů.

1..4 - Výdeje, prohlížení, opravy a příjmy plnění

Zápis jednotlivých výdejů se dělí na dvě skupiny. První je skutečný výdej ze skladu příslušné PHM a druhý je zápis plnění mimo sklad, což neznamená nic jiného než čerpání PHM na dané letadlo v provozu AK, mimo sklad (například při plnění na cizím letišti). Tento zápis je nutný k zjištění průměrné spotřeby na letadlo a proto se nepožaduje ani cena za PHM. Průměrná spotřeba letadla se počítá jako poměr naplněných litrů na příslušnou imatrikulaci k odlétaným hodinám (*mimo evidenčních letů*), zapsaných buď v motorové nebo plachtařské knize programu AKV81. Při příjmu nebo výdeji se automaticky provede výpočet zůstatku v nádrži. Pokud se při dopisování dopustíte chyby, je nutné provést opravu opravným dokladem.

Prohlížení, opravy a příjmy PHM jsou obdobné, tzn., že jsou rozděleny na PHM ze skladu nebo mimo. Pouze příjmy se zadávají do skladu, protože mimo sklad nemají smysl.

5 - Tiskové výstupy

Umožňují standardní tiskové sestavy skladových karet, stavu skladu nebo sestavy členěné dle kódu plnění.

S - Změna stránkování a počtu řádek v sestavách

Umožňuje volit parametry "pagesize" a "pagelimit" pro tiskové sestavy. Ty umožňují změnu fyzické délky stránky (danou počtem řádek) a počtu využitých řádků na tiskárně a tudíž třeba tisk na jednotlivé listy nebo na skládaný papír. Pro případ tisku na skládaný papír jsou doporučeny hodnoty pagesize=72 a pagelimit=64. Pokud ne zadáte smysluplné hodnoty, budou tiskové sestavy stránkovat již po dvou řádcích!

Z -zálohování, obnova a zrušení dat

Z/1 – chcete zálohovat data?

Tato volba je pro případ poruchy hardware počítače. Zálohování (archive) dat se provádí podle volby **Z/2** buď na disketu nebo do adresáře ZAL_LPH na disku.

Z/2 - vybrat diskovou mechaniku k zálohování (obnově) dat?

Umožňuje výběr disketové mechaniky případně harddisku pro zálohování a obnovu dat. Stačí zadat pouze jednu. Pokud byste museli instalovat program kompletně znovu, je potřeba nejdříve zvolit správnou mechaniku touto volbou a teprve potom provést obnovu dat z diskety.

Z/3 – chcete obnovit všechna data?

V případě poruchy PC je možno po novém nainstalování programu LPH81 a spuštění této volby plně obnovit všechna data.

Z/! - smazat kompletně data a inicializovat program?

Smaže všechny záznamy a zapisování potom začíná od nuly (prázdné soubory). Pro případ potřeby je samozřejmě vhodné mít všechna data uschována na disketě.

Doplňující údaje.

Zaheslování úlohy

Celá úloha, (jako i některé nabídky v menu), je zaheslována celkem v pěti přístupových úrovních. Při spuštění je uživatel dotázán na heslo, které mu umožní provozovat úlohu v jemu odpovídajícím přístupu. Z toho vyplývá i částečně jiný vzhled (počet) nabídek, podle toho s jakým heslem (přiřazenou úrovní přístupu) byl program spuštěn.

Pokud je při spuštění programu žádost o zadání hesla potvrzena pouze odklepnutím „Enter“, program se spustí s nejnižší úrovní přístupu, tj. pouze prohlížení souborů, výběry a tisky. Není umožněno žádné dopisování dat, zálohování atd.

Změna hesel

Níže uvedená hesla a jména si můžete změnit. Spustíte program UFANDB.exe, potom si z nabízených možností zvolíte "Instalace úlohy" a potvrdíte „Entrem“ nabídku *.RDB. Nyní si musíte vybrat úlohu, ve které chcete změnit hesla, tj. v našem případě LPH81.rdb. Protože se po instalaci podle doporučeného postupu úloha LPH81.rdb nenachází v tom samém adresáři jako program UFANDB.exe (ten je v adresáři AERO81), je nutno kurzorem najet na jméno adresáře \LPH81, potvrdit "Entrem", vybrat úlohu LPH81 a znovu potvrdit. Nyní se objeví nabídka:

Katalog
Uživatelé
Nové heslo

Provozovatel vybere položku "Uživatelé" a tím se dostane do kapitoly projektu, ve které jsou hesla deklarována. V programu je připraveno pět řádků s předdeklarovaným jménem Michal, různými hesly a různou přístupovou úrovní. Údaje se přepíše (změní) podle potřeby, případně je možno celý řádek zrušit (Ctrl-Y). Každé heslo má tedy přiřazené konkrétní jméno přihlašovatele, které se později vypisuje při prohlížení souborů (pouze prvních šest písmen) a číslo úrovně přístupu. Jména a hesla jsou uvozovkách, úroveň přístupu v závorkách. **Každému heslu je možno přiřadit i několik úrovní přístupu, oddělených čárkou.** Číslo 99 neměňte!

Příklad č.1:

'Michal' ,99, 'odpoledne' , (1,2,3,4,5);

znamená, že pan Michal, který se přihlásil heslem odpoledne bude moci v programu provádět veškeré operace. Při prohlížení údajů zapsaných tímto přihlášeným bude vypisováno jméno Michal. Ukončení editace je přes "Esc".

Příklad č.2:

'Novák' ,99, 'petr' , (1,2,3);

znamená, že pan Novák, který se přihlásil heslem petr bude moci v programu provádět příjem a výdej všech hmot, zadávat názvy olejů a benzínů a zálohovat knihy plnění. Při prohlížení údajů zapsaných tímto přihlášeným bude vypisováno jméno Novák. Ukončení editace je opět přes "Esc".

Celou instalaci potom může provozovatel ještě zaheslovat celkově, t.j. zvolí nabídku "Nové heslo" a zadá jej (pro kontrolu dvakrát). Potom se lze při pozdější volbě "Instalace úlohy" dostat do kapitoly s hesly pouze přes nové heslo. Tím je zaručeno, že nepovolaná osoba nemůže změnit a ani vidět hesla uživatelská.

Tabulka úrovní přístupů do programu LPH81

Úroveň přístupu č.:	Umožňuje:
1	Příjem, výdej a opravy všech PHM
2	Zadání názvů benzínů a olejů.
3	Zálohování dat.
4	Obnova dat.
5	Smazání dat a inicializace programu.

Předdeklarovaná jména, přihlašovací hesla a úrovně přístupů v programu **LPH81**, tak, jak se zobrazí před jejich první změnou:

jméno	heslo	úrovně přístupů
'Michal' ,99,	'1',	(1,2,3,4,5);
'Michal' ,99,	'2',	(2);
'Michal' ,99,	'3',	(3);
'Michal' ,99,	'4',	(4);
'Michal' ,99,	'5',	(5);

Katalogizace úlohy

Katalogizací úlohy se rozumí její napojení na jinou úlohu, respektive na datové soubory obsažené v jiné úloze. Smyslem je možnost využívat (sdílet) data, v našem případě časy z motorové a plachtařské knihy a ty použít pro výpočet průměrné spotřeby. Pokud při instalaci nezměníte nabízené parametry, je soubor LPH81.CAT nakonfigurován správně a nemusíte jej tedy upravovat.

Případnou editaci katalogu vyvoláme spuštěním UFANDB.EXE, dále vybereme úlohu a zvolíme nabídku "Katalog". Nabízenou cestu (path) opravíme tak, aby úloha LPH81 „viděla“ datové soubory motorové a plachtařské knihy v úloze AKV81.

Poznámka: Výběr úlohy byl popsán v kapitole "Změna hesel".

Tiskárna, Fandinst.exe

Zde bych chtěl upozornit na webovou stránku www.alis.cz , kde jsou uvedeny nejčastější problémy a řešení s tiskem. Dále bych chtěl konstatovat, že program LPH pracuje korektně jako DOS úloha pod OS systémy Win 95, 98, 2000 a XP (ME nezkoušeno). **V systému 2000 a XP je potřeba pro korektní zobrazení programu LPH použít ke spuštění dodávaný bat soubor PH.bat** (důležitý

příkaz MODE CON: LINES=25), případně nastavit ve vlastnostech programu cmd.exe (tj. program OS pro DOS aplikace), záložka možnosti, možnosti zobrazení, vlastnost „celá obrazovka“.

Obecně probíhají všechny výstupy na tiskárnu ve standardním ASCII kódu a escape sekvence jsou standard EPSON.

Součástí dodávky je i instalační program FANDINST.exe, po jehož spuštění lze definovat konfigurační program FAND.cfg (pípnutí při chybě, dotaz před opuštěním editoru, barvy atd.) a ve kterém je také i část týkající se tiskárny. V té se mohou nastavit kódy posílané programem na tiskárnu. Jedním z důležitých údajů je i "Reset tiskárny". Sekvence, která je zde uvedena (1B40), je vždy poslána před tiskem, takže pokud jste nahráli váš download, bude tento ztracen! Aby k tomu nedošlo, můžete ve Fandinst.exe sekvenci vymazat - nechat ji prázdnou.

Pokud by vám z nějakých důvodů nastavená konfigurace nevyhovovala, je jí možno samozřejmě změnit. Po spuštění FANDINST.exe jste vedeni velmi srozumitelnou nápovědou, takže další vysvětlování není nutné.

Tisk v PC FANDu 4.2

Instalační program FANDINST.EXE zapíše do souboru FAND.CFG potřebné parametry pro chod programu včetně tiskových. Umožňuje po spuštění nainstalovat až 10 typů tiskáren. Při instalaci se také určí, na který port bude tisk vystupovat (LPT1, 2...). **V případě provozování programů AKV pod OS Win 95, 98, 2000 a XP doporučuji nastavit tisk přes „logický port“.**

Lze také nainstalovat, zda se menu pro výběr tiskárny objeví před každým tiskem, tj. po stisku F6, CtrlF6 nebo CtrlKP. Pokud byste zadali A, nefungují ale korektně výstupy sestav, které za normálních okolností nevyžadují potvrzení k tisku ze strany uživatele (hromadný tisk daňových dokladů a pod.). Proto je s dodávanými programy tento parametr nastaven standardně jako N (viz následující nastavení).

FANDINST.EXE / Konstanty / Výběr tiskárny před tiskem A/N? A

Po vyvolání tisku (F6, CtrlF6, CtrlKP nebo přímo z programu) se místo hlášky *F10 (ESC) nastavte tiskárnu!* objeví seznam nainstalovaných tiskáren (jako při AltF6) s nastavenou aktivní tiskárnou a možností změny.

FANDINST.EXE / Tiskárna

Standardní instalace od distributora obsahuje tyto typy tiskáren:

Eps – bez	pro tiskárny Epson a kompatibilní	bez kódování češtiny
Eps – Kam	pro tiskárny Epson a kompatibilní	Kamenických
Eps – Lat	pro tiskárny Epson a kompatibilní	Latin2
DJ – PCL3	inkoustové (s jazykem PCL3)	Latin2
LJ – PCL5	laserové (s jazykem PCL5)	Latin2
IBM – bez	bublínkové	bez kódování češtiny
IBM – Lat	bublínkové	Latin2

Poznámka: výjimky a známé nastavení pro další konkrétní typy tiskáren jsou dostupné na webu firmy Alis www.alis.cz !

Pro řízení všech typů tiskáren se používají tzv. escape sekvence, které se zadávají v hexadecimálním tvaru (např. 1B=Esc) podle manuálu tiskárny.

Podpora diakritiky.

Na rozdíl od klávesnice a obrazovky PC FAND neobsahuje podporu diakritiky pro tiskárnu. Proto musí tiskárna umět češtinu (slovenštinu) sama (hardwarová podpora je samozřejmě lepší). Nebo musí být použita podpora systémová (rezidentní program). Důležité je, že lze tisknout na tiskárnu v jiném kódování diakritiky než probíhá zpracování na počítači, případně může být tiskárna bez podpory diakritiky (viz parametr kód). Pokud tiskárna obsahuje hardwarovou podporu diakritiky, je často třeba ji aktivovat, nejčastěji přidáním speciální Esc-sekvence do resetu. U tiskáren s jazykem PCL-3 se pro nastavení kódové stránky 852 (Latin2) používá sekvence 1B 28 31 37 55 a pro kód Kamenických sekvence 1B 28 31 38 55 .

FANDINST.EXE / Tiskárna / kód (KL, KN, LK, LN)

Tento parametr umožňuje překódování výstupu na tiskárnu a tak pro tisk použít jiné kódování diakritiky než pro vlastní zpracování dat. Častá kombinace je pro PC (data) kódování Kamenických a pro tisk Latin2. Kód je dvouznaková konstanta:

KL	kamenických -> latin2
KN	kamenických -> bez diakritiky
LK	latin2 -> kamenických
LN	latin2 -> bez diakritiky
nezadáno	bez překódování

Čeština.

Pokud se týká diakritiky, dodává se program v kódování LATIN2. Češtinu nebo slovenštinu při pořizování dat (změnu klávesnice) je možno zvolit výběrem klávesnice přes AltF8.